

Programma 3: Samen leven en participeren

gemeente
HEEZE-LEENDE

Welke ontwikkelingen willen we realiseren (raadsprogramma)

Omschrijving (toelichting)

Samen met inwoners en organisaties ontwikkelen wij een duurzaam leefbare samenleving. Een sociale leefomgeving waarin we ontmoeting stimuleren en ondersteunen en waar iedereen naar vermogen mee kan doen en inwoners betrokken zijn bij elkaar. Daarbij benutten we de creativiteit en de krachten die er in de verschillende dorpskernen of wijken (samenkracht) zijn en sluiten we aan bij wat er speelt en nodig is. We pakken onze rol als verbinder en ondersteuner en nodigen inwoners uit om samen met ons te werken aan leefbare kernen. De rol van de gemeente is aanvullend op dat wat inwoners zelf kunnen. Daarbij denken we vanuit kansen en mogelijkheden.

Ten aanzien van het bestendigen van de sociale cohesie en levendige kernen willen we de volgende ontwikkelingen realiseren uit het raadsprogramma:

- Versterken van ontmoeting met dorpshuizen en de bibliotheek als spil en ruimte voor en faciliteren van eigen initiatieven van inwoners;
- Borgen/uitbreiden van sportfaciliteiten in Heeze, Leende, Leenderstrip en Sterksel waar jong en oud kunnen bewegen (gezonde leefstijl) en elkaar daarbij kunnen ontmoeten;
- Laagdrempelig signaleren van eenzaamheidsproblematiek;
- Zorgen voor inclusiviteit van mensen met een beperking: toegankelijkheid, gelijkheid, zelfstandigheid (uitvoeren VN-verdrag voor rechten van personen met een handicap);
- Vastleggen cultuurhistorische en beeldbepalende elementen en dorpsgezichten en controle krijgen over het behoud en instandhouding ervan;
- Versterken van programmering van activiteiten (o.a. in de dorpshuizen) voor jongere doelgroepen;
- Jongerenwerk een definitieve en passende plek geven;
- Aandacht voor een gezonde duurzame leeftijdsopbouw van inwoners in de kernen.

We willen dat inwoners volwaardig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Het ontwikkelen, behouden en versterken van de eigen regie staat daarbij altijd centraal. We willen naar een samenleving waar inwoners verantwoordelijk zijn voor de inrichting van hun leven en het heft in eigen handen nemen. Wanneer een inwoner niet zelf, of met hulp van zijn omgeving of netwerk en algemene voorzieningen kan meedoen, kan hij rekenen op passende ondersteuning en waardering. Als het gaat om maatwerk en integraliteit, doen we wat nodig is. We werken aan een duurzame oplossing en sluiten altijd aan bij de mogelijkheden van de inwoner. Onze professionals geven samen met de inwoner vorm aan de ondersteuning, waarbij de inwoner de regie houdt.

Ten aanzien van gezondheid, onderwijs en ontwikkeling willen we de volgende opgaves realiseren uit het raadsprogramma:

- Zorgdragen voor toegankelijke zorg;
- Waardering (div. uitingsvormen + €) en positionering mantelzorgers;
- Inclusiviteit van inwoners, accenten op doelgroepen:
 - Fysieke en mentale ontwikkeling ouderen;
 - Iedereen kan meedoen (minima); organiseer dat als gemeente.
- Versterken digitale vaardigheden (verschillende doelgroep, verschillende aanpak), voorkomen isolatie en digitale tweedeling;
- Zorgen dat iedereen kan meedoen (deel kan uitmaken van de samenleving ondanks eventuele beperkingen/ bijzonderheden);

- Aanpakken van situaties waar kinderen in armoede opgroeien en zorgen dat ze blijven meedoen door een actief monitorende rol aan te nemen en vrijwilligers(organisaties) op dit thema op alle mogelijke wijzen ondersteunen;
- Versterken van de inzet binnen het onderwijs op het hebben van een gezonde leefstijl van kinderen (voldoende beweging, gezonde voeding, etc.);
- Breng de vrijwilligersorganisaties in een goede positie; versterk de effectiviteit en efficiëntie door samenwerking mede gemeente & organiseer vooral ook de eigen kracht van inwoners;
- Jongerenwerk preventiever inzetten, met oog voor mentale ontwikkeling jongeren 13-17jr;
- Kansen zoeken om voortijdige schoolverlaters zich te laten ontwikkelen in sectoren waar de behoefte aan arbeidskrachten groot is, zoals in de zorg of binnen Brainport;
- Versterken van de digitale vaardigheden van ouderen, eventueel door hier jongeren voor te vragen en zo direct de ontmoeting tussen jong en oud te bevorderen;
- Ondersteunen van de ingezette lijn om onderwijsaccommodaties (waaronder de Berkenschutse te verduurzamen en te onderzoeken wat er nodig is om de Dirk Heziusschool, op te knappen, te renoveren of nieuwbouw op een andere locatie;
- Vroegtijdige schoolverlaters worden geholpen om alsnog een goede startkwalificatie te behalen, zodat ze een goede start voor hun zelfstandige leven hebben;
- Ondersteunen en stimuleren van een leven lang leren;
- Aandacht voor laaggeletterdheid bij inwoners.

Reguliere werkzaamheden en bestaand beleid

Uiteraard blijven we onze wettelijke taken, verantwoordelijkheden en vastgestelde beleidsplannen uitvoeren, zoals o.a.: maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugd, leerlingenvervoer, uitvoering participatiewet, inburgering, minimabeleid, subsidies, het ondersteunen van vrijwilligers en organisaties via de Vrijwilligerscentrale. Deze taken staan verder niet expliciet in de begroting benoemd, maar zijn wel financieel vertaald in deze begroting.

Achtergrond en ontwikkelingen

Op 15 januari 2024 heeft de gemeenteraad het beleidsplan sociaal domein 2024 – 2027 vastgesteld. Dit beleidsplan sluit aan bij de doelstellingen uit het raadsprogramma en vormt het strategisch kader voor de (toekomstige) ontwikkelingen en uitdagingen binnen het sociaal domein.

Het maatschappelijk effect dat we met het voorgestelde beleid beogen is dat inwoners zich goed op hun plek voelen in de gemeente Heeze-Leende. Wij streven ernaar dat alle inwoners opgroeien en leven in een kansrijke en inclusieve samenleving. Dit willen we realiseren op basis van drie programmalijnen:

1. Samen sociaal sterk
2. De beweging van Positieve Gezondheid
3. Samen kansen creëren.

Elke programmalijn draagt op eigen wijze bij aan het beoogd effect, en samen vormen ze een integrale aanpak om de gewenste maatschappelijke resultaten te bereiken.

3.1 Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Als gemeente betekenisvol zijn voor het onderwijs, passend bij de rol van de gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

Samen met de onderwijspartners uitvoering geven aan de Lokaal Educatieve Agenda 2025 – 2028. Deze is in 2024 in gezamenlijkheid opgesteld.

Vanuit het onderwijsachterstandenbeleid, anderstalige leerlingen extra kansen bieden door middel van aanvullende ondersteuning op scholen.

Vanuit het onderwijsachterstandenbeleid voor- en vroegschoolse educatie en een peuterprogramma verzorgen.

Ter versterking wordt 1 pilot welke medio 2024 is gestart in 2025 voortgezet:

- Inzetten van inloopuren van de jeugdverpleegkundigen bij de kinderopvang. Dit om het contact te verbeteren tussen jeugdverpleegkundigen 0-4 jaar van de GGD en de kinderopvangorganisaties (inclusief gastouders). En om de laagdrempeligheid te verhogen zodat signalen/zorgen eerder besproken worden.

Deze activiteiten vallen onder de Programmaliijn 'Samen kansen creëren' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Wat willen we bereiken?

Combinatiefunctionarissen breed inzetten in de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

Met betrekking tot de combinatiefunctionarissen sport in het onderwijs is een afbouwregeling vastgesteld die loopt tot en met december 2026.

Met betrekking tot de combinatiefunctionarissen sport in het onderwijs is een afbouwregeling vastgesteld die loopt tot en met december 2026.

Vanaf 2027 zijn de scholen verantwoordelijk voor het gymonderwijs en de bekostiging daarvan.

De inzet van de cultuurcoach is gekoppeld aan de uitvoering van de Cultuur met Kwaliteit regeling 3 (CMK 3) in het basisonderwijs. CMK 3 loopt tot en met schooljaar 2024-2025. Besluitvorming deelname aan CMK 4 wordt voorbereid in 2025.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'De beweging naar Positieve Gezondheid' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Wat willen we bereiken?

Digitale vaardigheden ouderen/ volwassenen versterken zodat iedereen mee kan blijven doen in de samenleving. En laaggeletterde inwoners ondersteunen zodat zij mee kunnen doen in de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

Stimuleren en (mede) mogelijk maken dat diverse lokale organisaties waaronder de KBO, trainingen digitale vaardigheid aanbieden.

In 2025 willen we extra aandacht besteden aan laaggeletterdheid binnen (jonge) gezinnen.

Het taalnetwerk Heeze-Leende (Bibliotheek Dommeldal, Cordaad Welzijn, Taalkracht, gemeente Heeze-Leende) biedt ondersteuning aan inwoners bij het verbeteren van taal- en digitale vaardigheden van inwoners. In 2025 willen we extra aandacht besteden aan laaggeletterdheid binnen (jonge) gezinnen.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'Samen kansen creëren' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Wat willen we bereiken?

Inwoners blijven zich een leven lang ontwikkelen.

Wat gaan we ervoor doen?

Ondersteunen en stimuleren van een leven lang leren van doelgroepen waar de gemeente een rol heeft. De bibliotheek heeft hierbinnen een sleutelrol.

In 2025 versterken we het bibliotheek-programma op dit vlak. Een voorbeeld is de ontwikkeling van een spreekurenplein in zowel Leende als Heeze.

Aanbieden van volwasseneducatie via Taalkracht voor inwoners, die meerderjarig zijn en niet inburgering plichtig, zodat zij hun basisvaardigheden kunnen verbeteren. Regionaal wordt dit vanuit de Wet Educatie Beroepsonderwijs-middelen gefinancierd.

Het aanbod van Taalkracht bekender maken onder de inwoners.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'Samen kansen creëren' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Wat willen we bereiken?

Verduurzaming onderwijsaccommodaties.

Wat gaan we ervoor doen?

Op basis van het onderzoek naar een toekomstbestendige huisvesting van de Dirk Heziusschool besluiten hoe we hier invulling aan gaan geven

Opstellen van een uitvoeringsprogramma voor het "Integrale Huisvesting Plan Onderwijs, Opvang en Zorg" (=IHP).

Wat willen we bereiken?

Voorkomen van voortijdig schoolverlaters (vsv) en het bieden van een kansrijke start.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoering geven aan het regionaal uitvoeringsprogramma Voortijdig School Verlaters (vsv)

Uitvoering geven aan het regionaal uitvoeringsprogramma Voortijdig SchoolVerlaters (vsv), zodat vsv'ers alsnog een startkwalificatie halen of op een passende zorg- of arbeidsplek terechtkomen. Vsv'ers worden door doorstroomcoaches proactief benaderd, er vindt een brede intake plaats, persoonlijkheids- en interesstesten worden ingezet en er volgt een loopbaantraject.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'Samen kansen creëren' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

3.2 Jeugd

Wat willen we bereiken?

Inzetten op versterken mentale gezondheid van jongeren.

Kinderen en jongeren ontwikkelen zich het beste als ze lekker in hun vel zitten, zichzelf kunnen zijn, en gezond en veilig opgroeien in een kansrijke omgeving.

Kortom: als zij een hoge mate van welbevinden ervaren. Vanuit Opgroeikracht werken we samen met onze maatschappelijke partners aan het versterken van de mentale kracht van

jeugdigen van 10-14 jaar en jongeren van 14 jaar en ouder. We hebben hierbij de vroege signalen ten aanzien van de mentale kracht van onze jeugdigen in beeld en werken toe naar een passend preventief aanbod ter versterking hiervan. Hierbij maken we onderscheid in universele, selectieve en individuele preventie: het bevorderen van een positieve mentale ontwikkeling van alle kinderen en jongeren, een specifieke groep jongeren waarvan de mentale ontwikkeling gevaar loopt of een individueel preventief aanbod als er sprake is van individuele psychosociale problematiek.

Wat gaan we daarvoor doen (moet ik nog verplaatsen naar onderen, ik wil die paragrafen anders noemen)

Samen met het basisonderwijs en onze maatschappelijke partners richten we ons vanuit Opgroeikracht op een preventief aanbod gericht op het versterken van de weerbaarheid van groep 7/8 leerlingen met als doel de jeugdigen zo weerbaar als mogelijk aan de overgang van groep 8 naar de middelbare school te laten starten.

Voor de jongeren van 14-23 richten we ons vanuit Opgroeikracht op aansluitende inlooptmogelijkheden in het jongeren centrum. en werkt het jongerenwerk outreachend om de groep van jongeren die steun nodig hebben bij het volwassen worden. Daarnaast werken we op basis van de vroege signalen samen met de maatschappelijke partners en het verenigingsleven aan een passend preventief aanbod voor deze groep jeugdigen.

Onze maatschappelijke partners bieden in de week van de mentale gezondheid, vanuit en gericht op de leefwereld van jongeren, een aanbod gericht op het versterken van de mentale kracht. Hierin heeft de gemeente een coördinerende rol.

Wat gaan we ervoor doen?

Samen met het basisonderwijs en onze maatschappelijke partners richten we ons vanuit Opgroeikracht op een preventief aanbod gericht op het versterken van de weerbaarheid van groep 7/8 leerlingen.

Voor de jongeren van 14-23 jaar richten we ons vanuit Opgroeikracht op aansluitende inlooptmogelijkheden in het jongeren centrum en werkt het jongerenwerk outreachend om de groep van jongeren die steun nodig hebben bij het volwassen worden.

Onze maatschappelijke partners bieden in de week van de mentale gezondheid, vanuit en gericht op de leefwereld van jongeren, een aanbod gericht op het versterken van de mentale kracht. Hierin heeft de gemeente een coördinerende rol.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'De beweging naar Positieve Gezondheid' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke zorg voor inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

Binnen de jeugdhulpregio Samen voor Jeugd uitvoering geven aan de Hervormingsagenda, Regiovisie en in samenhang met een grotere netwerkorganisatie ook het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming.

Doel van deze meerjarenopgaven is de jeugdzorg en de samenwerking in de keten te verbeteren zodat het jeugdzorgstelsel financieel beheersbaar wordt.

Vanuit Opgroeikracht in de samenwerkende keten van professionals werken we op basis van de vroege signalen aan een laagdrempelig en preventief aanbod van opvoed- en opgroei ondersteuningsaanbod voor onze inwoners.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'Samen kansen creëren' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Voor het programma Kansrijke Start geven we in de keten van professionals uitvoering aan het bevorderen van de gezondheids- ontwikkeling van zwangeren: Fit Zwanger.

Deze activiteit valt onder de Programmalijn 'Samen kansen creëren' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

De overeenkomst met Buurtgezinnen loopt tot medio 2025. We evalueren de inzet van Buurtgezinnen.

Naar aanleiding van de evaluatie wordt besloten of en zo ja op welke wijze de gemeente het werken met steungezinnen voor kwetsbare gezinnen voort kan zetten.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'Samen sociaal sterk' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

3.3 Maatschappelijke ondersteuning

Wat willen we bereiken?

Digitale vaardigheden van inwoners versterken, zodat isolatie en een digitale tweedeling wordt voorkomen.

Wat gaan we ervoor doen?

Digitale vaardigheden van ouderen/volwassenen versterken zodat iedereen mee kan blijven doen in de samenleving. Zie thema onderwijs.

Wat willen we bereiken?

Het voorkomen en verminderen van eenzaamheidsproblematiek.

Wat gaan we ervoor doen?

Samen met inwoners uit alle kernen en maatschappelijke partners ontwikkelen we initiatieven die de nadruk leggen op ontmoeting in plaats van eenzaamheid.

Een goed voorbeeld hiervan is de Week van de Ontmoeting, waarin in alle kernen activiteiten worden georganiseerd die gericht zijn op het bevorderen van contact en verbinding.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'De beweging naar Positieve Gezondheid' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Wat willen we bereiken?

Iedereen kan (blijven) meedoen.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoering geven aan de in 2024 vastgestelde inclusieagenda.

In 2025 zetten we in op bewustwording bij mensen zonder beperking, uitbreiding van ervaringsdeskundigen, verbetering van de fysieke toegankelijkheid van gebouwen en verbetering van de digitale toegankelijkheid. Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'Samen kansen creëren' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Versterken van de mentale en fysieke gezondheid van inwoners, via passende preventieve interventies in samenwerking met maatschappelijke organisaties:

- Voor verschillende doelgroepen ontmoeting organiseren gericht op lotgenotencontact, advies en informatie zoals het geheugenhuis, het mantelzorgcafé en Psy-salon (voor inwoners met GGZproblematiek).
- Project Maak Rimpels waarin voor de doelgroep senioren het accent op stimuleren van vitaliteit, valpreventie en digitale vaardigheid ligt. Het streven is om in 2024 80 senioren te bereiken.

Voor verschillende doelgroepen ontmoeting organiseren gericht op lotgenotencontact, advies en informatie zoals het geheugenhuis en bijeenkomsten voor (jonge) mantelzorgers.

In samenwerking met de KBO het organiseren van een vitaliteitsdag.

Continuering project Maak Rimpels waarin voor de doelgroep senioren het accent op stimuleren van vitaliteit, valpreventie en digitale vaardigheid ligt. Het streven is om in 2025 80 senioren te bereiken.

De uitvoering van de acties uit de Woonzorgvisie 2024-2028 worden meegenomen in het uitvoeringsplan sociaal domein.

De uitvoering van de acties uit de Woonzorgvisie 2024-2028 die betrekking hebben op het sociaal domein, zoals het verkennen van een pilot voor woonleefcirkels en het bevorderen van bewustwording over langer zelfstandig thuis wonen voor ouderen, worden meegenomen in het uitvoeringsplan sociaal domein.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke zorg voor inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

Van beschermd wonen naar beschermd thuis.

De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen is in 2024 wederom uitgesteld. De nieuwe datum van de invoering is op zijn vroegst 1 januari 2026. De beweging en visie van beschermd wonen en beschermd thuis, blijft leidend in de uitvoering lokaal en binnen de samenwerking in de regio. Voor 2025 staat op de agenda: Indien nodig aanpassing van de verordening Maatschappelijke ondersteuning en eventueel de beleidsregels, per 1 januari 2026.

Wat willen we bereiken?

Waardering en positionering van mantelzorgers.

Wat gaan we ervoor doen?

Ondersteuning en facilitering van mantelzorgers, zoals aangegeven in het GALA - plan voor 2024:

- Uitvoering geven aan mantelzorgwaardering en de mantelzorg-ondersteuning, actief informeren van mantelzorgers over de diverse ondersteuningsmogelijkheden die er zijn in de gemeente onder andere via steunpunt mantelzorg en het sociaal team.
- Uitvoering geven aan de aanbevelingen, die voortvloeien vanuit de evaluatie mantelzorg 2024.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn Samen kansen creëren van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

3.4 Gezondheid

Wat willen we bereiken?

Bevorderen en stimuleren van een gezonde leefstijl.

Wat gaan we ervoor doen?

Inwoners en maatschappelijke organisaties kunnen subsidie aanvragen voor initiatieven die een gezonde leefstijl bevorderen, zoals initiatieven gericht op mentale gezondheid en ontmoeting.

Onder voorbehoud van besluitvorming starten we met een tweejarige pilot met het platform Fitcoins van "It's my life" voor specifieke doelgroepen, zoals zwangere vrouwen.

Inwoners kunnen digitale fitcoins verdienen door te bewegen en deel te nemen aan gezondheid- en duurzaamheidsactiviteiten. Na twee jaar evalueren we de resultaten en besluiten we of we doorgaan met Fitcoins.

Door intensiever samen te werken met huisartsen, die vaak als eerste signalen opvangen, kunnen we meer inwoners bereiken en preventieve zorg en welzijnswerk dichterbij de gemeenschap brengen.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'De beweging naar Positieve Gezondheid' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Naar aanleiding van het GALA- en IZA-akkoord worden huisartsen- praktijken steeds belangrijker samenwerkingspartners binnen het sociaal domein.

Samen met hen pakken we verschillende thema's op, zoals de doorontwikkeling van "Welzijn op Recept" (als alternatief voor een medisch recept), de aanpak van valpreventie, en het bevorderen van beweging onder inwoners.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'De beweging naar Positieve Gezondheid' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027

Wat willen we bereiken?

Versterken van de inzet binnen het onderwijs op het hebben van een gezonde leefstijl van kinderen (voldoende beweging, gezonde voeding).

Wat gaan we ervoor doen?

Samen met 5 kinderopvanglocaties en 5 basisscholen heeft de gemeente een 3-jarige samenwerking met stichting Het Bewegend Kind.

Samen met 5 kinderopvanglocaties en 5 basisscholen heeft de gemeente een 3-jarige samenwerking met stichting Het Bewegend Kind. Doel van de samenwerking is de ontwikkeling van de motorische vaardigheden van kinderen op de kinderdagverblijven en basisscholen: het bewegend leren.

Via de GGD monitoren we de gezondheid van onze jeugdigen (zowel binnen als buiten school) en daar waar nodig sluiten we aan met preventieve programma's om gezondheidsachterstanden voor te blijven.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'De beweging naar Positieve Gezondheid' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

3.5 Participatie

Wat willen we bereiken?

Bestaanszekerheid voor iedereen.

In Heeze -Leende willen we dat iedereen voldoende inkomen heeft om rond te komen.

Wat gaan we ervoor doen?

Regelingen, dienstverlening en activiteiten voor inkomensondersteuning worden gepromoot bij de doelgroep en externe partners.

Wat willen we bereiken?

Een inclusieve arbeidsmarkt: iedereen doet mee, naar eigen kracht en kunnen. Eenieder werkt (naar vermogen) en heeft de nodige middelen van bestaan.

Afgelopen tijd hebben we middels het project ' Klant in beeld' onze uitkeringsgerechtigden in kaart gebracht. Hierdoor hebben we de ontwikkelbehoefte per uitkeringsgerechtigde goed in beeld zodat we gericht dienstverlening kunnen inzetten om de ontwikkeling te bevorderen.

Wat gaan we ervoor doen?

Breed offensief geeft de gemeente meer mogelijkheden om arbeidsplaatsen voor mensen met een arbeidsbeperking te realiseren. Wij bieden (financiële) ondersteuning aan inwoners die niet zelfstandig werk kunnen vinden.

Bij alle uitkeringsgerechtigden waar een re-integratietraject passend is, is deze ingezet. Hiervoor maken wij gebruik van de samenwerking met Ergon en externe partners.

Wat willen we bereiken?

Iedere nieuwkomer een goede basis bieden zodat er een onafhankelijk toekomstperspectief is.

In 2025 bieden we een duaal traject aan waarbij leren en participeren wordt gecombineerd.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2025 bieden we een duaal traject aan waarbij leren en participeren wordt gecombineerd. De nieuwkomers worden begeleid in samenwerking met partners en periodiek monitoren we de voortgang.

3.6 Dorpshuizen

Wat willen we bereiken?

Versterken van ontmoeting, met dorpshuizen en de bibliotheek als spil en ruimte voor en faciliteren van eigen initiatieven van inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2025 gezamenlijk met de besturen dorpshuizen blijven werken aan de ontwikkeling van een bedrijfsvoering die een balans creëert tussen maatschappelijke meerwaarde en kosten.

Dit betreft een langdurig traject waarbij, op basis van samenwerking met de besturen en door middel van gedegen analyses en verdiepende gesprekken, stappen worden gezet naar een toekomstbestendige situatie voor de dorpshuizen.

3.7 Sport

Wat willen we bereiken?

Borgen/uitbreiden van faciliteiten in de kernen waar jong en oud kunnen bewegen (gezonde leefstijl) en elkaar kunnen ontmoeten.

Wat gaan we ervoor doen?

Samenwerking met De Verschilmaker.

Een project gericht op het aanmoedigen en inspireren van sportief gedrag, respect voor elkaar en de ontwikkeling van doeltreffend vrijwilligersbeleid dat aansluit bij de behoeften van de vereniging, maar ook het gemeentelijk sport- en jeugdbeleid. Doel is het project in 2025 gezamenlijk mogelijk te maken voor alle sportverenigingen in gemeente Heeze-Leende.

Het realiseren van een gemeenschappelijke accommodatie voor hockey- en voetbalvereniging (Plan Lambrek).

De bouw van gymzaal Weibossen afronden.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijslijn 'De beweging naar Positieve Gezondheid' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

3.8 Cultuur

Wat willen we bereiken?

Versterken van samenhang, uitstraling en behoud van cultuurhistorische elementen, beeldbepalende objecten en waardevolle dorpsgezichten.

Wat gaan we ervoor doen?

Vastleggen van cultureel erfgoed en hiermee controle krijgen over het behoud en instandhouding ervan;

Opstellen van cultuurhistorische & ruimtelijke visies van de dorpskernen van Leende, Sterksel, Leenderstrijp en omliggende buurtschappen.

Actualiseren digitale erfgoedkaart uit 2012.

Opstellen beleidsnota Erfgoed met regels voor het uitvoeringsplan duurzaam behoud en ontwikkeling cultureel erfgoed.

Investerings (projecten) programma 3

Tabel 4.0 Investerings (projecten) en kapitaallasten
 Bedragen x € 1.000

Thema	Omschrijving	Jaar afronding project	Bedrag	Kapitaallasten			
				Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1	Huisvesting Dirk Heziusschool	2025	3.674	0	2	2	2
3.1	Berkenschutse	2027	6.629	3	36	92	273
3.7	Nieuwbouw gymzaal Heeze	2025	2.724	1	128	126	125
3.7	Isoleren gevels gymzaal Leenderstrijp	2026	85	0	0	5	5
3.7	Pompenmaker PO	2026	190	0	0	16	15
3.7	Pompenmaker PO levensduur verl	2026	270	0	0	15	15
3.7	Multifunctioneel clubgebouw	2025	762	2	44	44	43
				7	210	300	478

Een totaaloverzicht van de te activeren investeringen treft u aan in de bijlage *Investeringsplanning 2025-2028*.

Voor de omslagrente is gerekend met 1,5%. Er is meerjarig uitgegaan van een te betalen rentepercentage van 4,0% voor de aan te trekken leningen om de investeringen te bekostigen. Dit leidt ten opzichte van begroting 2024 tot een stijging van de omslagrente met 0,4% en ten opzichte van de jaarrekening 2023 met 0,85%. Doordat de (omslag)rente wordt toebedeeld aan de boekwaarde van alle activa is het effect van een stijgende rente per activum lager dan de werkelijke rente.

Wat mag programma 3 kosten?

Wat mag programma 3 kosten

**De cijfers in de tabel kunnen door afronding afwijken van het boekwerk in de bijlage*

Bedragen x €1.000

Thema	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten							
3.1 Onderwijs	1.846	1.867	2.133	1.839	1.877	1.877	2.086
3.2 Jeugd	4.362	4.848	4.973	2.276	2.088	2.113	2.148
3.3 Maatschappelijke ondersteuning	4.298	4.593	4.601	4.907	4.875	4.858	4.935
3.4 Gezondheid	764	700	822	912	910	890	910
3.5 Participatie	5.015	4.380	10.721	10.164	6.440	4.717	4.754
3.6 Dorpshuizen	957	1.101	1.101	1.435	1.335	1.234	1.132
3.7 Sport	636	1.114	1.379	1.283	1.459	1.429	1.448
3.8 Cultuur	766	641	732	788	617	621	628
Totaal Lasten	18.644	19.243	26.462	23.604	19.600	17.739	18.040
Baten							
3.1 Onderwijs	317	368	437	450	429	352	358
3.2 Jeugd	37	0	0	0	0	0	0
3.3 Maatschappelijke ondersteuning	86	49	110	111	101	52	53
3.4 Gezondheid	69	0	71	71	50	0	0
3.5 Participatie	2.473	2.035	9.047	7.137	3.461	2.550	2.550
3.6 Dorpshuizen	129	114	130	200	203	206	208
3.7 Sport	243	130	443	214	207	141	144
3.8 Cultuur	28	5	131	130	21	21	21
Totaal Baten	3.382	2.700	10.368	8.313	4.471	3.322	3.334
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-15.262	-16.544	-16.094	-15.291	-15.129	-14.417	-14.706
Stortingen							
3.6 Dorpshuizen	339	0	895	0	0	0	0
Onttrekkingen							
3.6 Dorpshuizen	122	453	499	978	810	45	45
Saldo mutatie reserves	-217	453	-396	978	810	45	45
Saldo na bestemming	-15.479	-16.091	-16.490	-14.314	-14.319	-14.372	-14.660

Financiële impact

Het totale saldo na bestemming in Programma 3 Samen leven en participeren daalt met € 636.000 ten opzichte van de actuele begroting 2024 tot negatief € 16.727.000. De lasten zijn hoger dan de baten.

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste mutaties:

Specifieke uitkeringen

De toevoeging aan de baten en lasten in 2025 en verder, door specifieke uitkeringen, bedraagt € 4,9 miljoen, € 1,1 miljoen, € 16.000 en € 16.000. Dit is hieronder toegelicht in de tabel.

Tabel 4.2 Specifieke uitkeringen programma 3

Bedragen x € 1.000

Specifieke uitkeringen		Thema	2025	2026	2027	2028
D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid	3.1 Onderwijs	82	82	-	-
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	3.5 Participatie	2.390	994	-	-
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	3.5 Participatie	12	-	-	-
TGO	Opvang asielzoekers	3.5 Participatie	2.321	-	-	-
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	3.8 Cultuur	16	16	16	16
D23	SPUK Bieb	3.8 Cultuur	110	-	-	-
Specifieke uitkeringen programma 3			4.931	1.092	16	16

Indexering

In de kadernota is aangegeven, dat de indexering van de tarieven niet is meegenomen en financieel vertaald in de kadernota en dat we dit meenemen in het begrotingsproces. Gemeenten zijn verplicht om reële tarieven te bieden voor de zorg die ingekocht wordt en daar past bij een reëel indexeringspercentage. Zowel voor de tarieven maatwerkvoorzieningen als de subsidiepartners is dit nu verwerkt in de begroting.

Jeugd

Sinds 2021 zien we, dat het aantal cliënten in landelijke zorg fors is toegenomen. Landelijke zorg betreft hoog specialistische jeugdhulp. De VNG koopt deze zorg voor alle gemeenten in. Structurele bijstelling van deze begrotingspost is gebeurd in deze meerjarenraming. Vanaf 2025 is het beschikbare budget voor landelijke zorg jeugd verhoogd met € 218.000 met indexatie vanaf 2026. Ook is voor Veilig Thuis en combinatie jeugdzorg extra budget ter beschikking gesteld van € 50.000 respectievelijk € 60.000.

De taakmutatie voor de hervormingsagenda is voor 2025 gedeeltelijk afgeraamd. Er vindt een structurele besparing plaats van € 60.000 in 2025 en vanaf 2026 € 120.000 voor indicatiestelling jeugdhulp doordat we dit in eigen beheer gaan organiseren.

Sociale cohesie / accommodaties

Om invulling te geven aan het deel van het raadsprogramma dat gaat over het bestendigen van de sociale cohesie vindt een oriëntatie plaats waarbij nader wordt gekeken of en welke versterking nodig is ten aanzien van ontmoeting via dorpshuizen. Vooruitlopend op nadere besluitvorming is een voorlopige raming meegenomen van € 300.000 in 2025 aflopend naar € 100.000 in 2027.

Personeelsbudget in programma 1, 2 en 3

De organisatie ziet zich gesteld voor bijzondere uitdagingen. Aan de ene kant moet worden geconstateerd, dat op het vaste personeelsbudget middelen onbenut blijven (onder andere vanwege krapte op de arbeidsmarkt). In incidentele gevallen en voor de korte termijn kan dat worden opgevangen met interim-krachten, die daarmee beslag leggen op het vrijvallende budget. Daarnaast dient de aandacht uit te gaan naar een evenwichtige opbouw van de organisatie, die aansluit bij het (wettelijke) en door uw raad gewenste takenpakket. Met name dat laatste vergt een versterking van de bedrijfsvoering al dan niet in A2-verband.

Deze complexe materie vraagt om een grondige analyse die de komende maanden zal worden uitgevoerd. Wij hopen en verwachten begin 2025, doch uiterlijk in de kadernota 2026 met een voorstel richting uw raad te komen.

